5352

R.No 1174

Local Records

Restored in 1965-66 from Mackenzie MS
No 15-4-23 by. Sri K. Venkataramaiya
Telugu Pundit.

బుక్కసాగరం అనంతసాగరం గ్రామాలయొక్క చెరువుల యొక్క కైఫియతు

పూర్వం విజయనగరపట్టణం పంపాతీరమందు రాయలవారు రాజధాని చేసుకొని దక్షిణ ప్రాంతం సేతు పర్యంతరం రాజ్యభారం చేస్తూవుండగా ఆ కాలమందు నందవరం గ్రామంలో నందవరీక బ్రాహ్మడు. శింగప్పయ్యా ఆయన భార్య మేళమ్మ వుభయత్రులు దంపతీసమేతంగా నందవరం గ్రామంలో జీవనోపాయం చేసుకొని యిట్లా కొన్నాళ్ళు జరిగినమీదట చౌడేశ్వరిశక్తివరం చేత వీరికి సంతానం ఒక మొగ శిశువు కలిగెను. యిట్లా కొన్నాళ్ళు వుండినమీదట ఆ శింగప్ప ఆ గ్రామంలోనే కాలం ఆయెను. అయినమీదట ఆ స్త్రీ ఆ వూళ్ళోగా
1 వుండి జీవనం చేసుకొనేదానికి మార్గం లేకుండా వచ్చెగనుక తనకొడు
2 కు అయిదు సంవత్సరాలు. అయి వుండగా వానికి పేరు బుక్కప్ప అనేవారు.
ఆ చిన్నవాణ్ని వెంట పిలుచుకొని రాజ్యం మీద కాలక్షేపం చేసే నిమిత్తం దక్షిణ ప్రాంతం పంపాతీర విజయనగర పట్టణానకు వచ్చెను. ఆ పట్ట

ణమందు ఒకానొక నాడు ఆ చిన్నవాడు పంపాతీరమందు చక్రతీర్థం
కోదండరామస్వామి దేవాలయానకు పశ్చిమతట్టు ఒక వటవృక్షం వుండ
గా ఆ వటవృక్షం కింద ఒక పాము పుట్ట వుండెను. యీ చిన్నవాడు అ
కడ ఆడుతూవుండి మాని కిందికి పోయి వసంతకాలం గనుక బహు
యెండను గాసిపడి మాని కింద చల్లని గాలికి పండుకొని వుండెను.
యిట్లు వుండగా ఆ పుట్టలోనుంచి ఒక ఘటసర్పం బయలుదేరి వచ్చి
యీ చిన్నవాని వద్దికి వచ్చి తన ఫణం ఆ చిన్నవాని ముఖం మీద యెండ
కు ఫణం అడ్డం పెట్టుకొని కొంతసేపు ఆడుతూవుండెను. ఆ కాల
మందు పాములనాగా జోగి అనేవాడు మార్గంలో గాను వచ్చేటప్పుడు
యీ చిన్నవాణ్ని చూచి వీడు ముందర అదృష్టశాలి అవుతూవున్నా
డు. అని మనస్సులో చూచి ఆ పాము యొక్క లక్షణాలు చూచి యి
ట్లా కొంతసేపు వేడుక చూస్తూ వుండగా ఆ పాము తన స్థానానికి పుట్ట
౩ లోనికి పోయెను. యింతలో యీ చిన్నవాడు నిద్ర లేచి వుండెను మీ
దట యీ నాగ జోగి మనసులో అనుకొన్నమాటు యేమంటే నాస్వర
గోలి లోను కీర్తన పాడుతూవున్నాను. యీ కీర్తనకు పుట్టలోనుంచి సర్పం
బయలుదేరి ఆడితే అప్పుడు నాకు యదార్థం అని తప్పని. యీ ప్రకా
రం యోచన చేసుకొని కీర్తన పాడగా పుట్టనుంచి పాము బయటకు వ
చ్చి పడిగె పెట్టుకొని ఆడెను. అప్పుడు యీ చిన్నవాని మీదను బాలా
సంతోషపడి చిన్నవాణ్ని తన తొడ మీద పెట్టుకొని లాలన చేసి చిన్న
వానితో చెప్పిన మాటలు నీవు ఐశ్వర్యం వచ్చినా సే నాపేరు చెప్పిల

యిదు చెరువులు అయిదు గ్రామాలు కట్టించమని చేతిలోగా చెయ్యి
పెట్టించుకొని ఆ నాగాజోగి పోయెను. యీ బిక్కప్ప యీతని తల్లి మే
ఆమ్మ విజయనగరపట్టణానకు వచ్చెను. ఆ పట్టణమందు బుక్క
రాయలవారు రాజ్యభారం చేస్తూవుండగా వారి ప్రధాని నారాయణ
ప్పవుండగా వారి ఆశ్రయంలోకి వచ్చి చేరెను యీ ప్రధాని యీ చిన్న
వాణ్ణి చూచి వుపనయనం చేయించి విద్యాభ్యాసం చేయించి మ
హా ప్రవీణుడు చేయించెను. యిట్లా కొన్ని దినాలు అయిన వెనక యీ ప్రధా
ని వెంట దస్తరం వెంట తీసుకొని నగరికి వస్తూ, పోతూ వుండెను. యిట్లా
కొన్నాళ్ల మీద ఒకానొక దివసమందు ఢిల్లీనుంచి బాదశాహావారి ఫర
మానా బుక్కరాయలవారి పేరిట వచ్చి వుండగా ఆ ఫరమానా చదివే
దానికి నగళ్లో వుండే సామయాదికులు ప్రధానులు మొదలయిన వా
రు తమ తమ యిండ్లలో వుండగా నగరులో యవరు హాజరు లేనందున రా
త్రి సమయంగనుక రాజు లోబంట్లు చెప్పిన మాటు నగరులో యెవరు లే
రు. యిందు మీద యేమి మిష లభ్యం అని అడగగా రాయలవారు చెప్పిన మా
టు పూరిలోకి పోయి జాబులు చదివే వార్ని పిలుచుకురమ్మని చెప్పినందు
న ఆదే ప్రకారం నగరి కామాళ్లు పోయి చూడగా ప్రధాని నారాయణప్ప
గారి వాకిలి అరుగు మీద బిక్కప్ప అనే చిన్నవాడు పండుకొని వుండెను
అప్పుడు వాణ్ణి లేపి నీకు జాబులు చదివేదానికి వస్తూవున్నదా అని అ
డిగిన మీదట ఆ చిన్నవాడు చెప్పిన మాటు నేను కొంచంగా వొప్పల్లిను
చదువుతూవున్నాను. అని చెప్పగా పైగా రాత్రి సమయమందు యెవ

రయినా పెద్దవాండ్లు తేనందున యీ చిన్నవాణ్ణి తోడుకొని పోయి రాజు
దగ్గర విడిచిరి. అప్పుడు రాజు యీ చిన్నవాని చేతికి యీ జాబు
లు యిచ్చి చదవమనగా జాబులో వుండే సంగతి చకటగా చదివి
రాజుకు చెప్పినందున బహుసంతోషపడి యింటికి పొమ్మని సెలవు
యిచ్చెను. యింతలో వుషఃకాలం అవుచున్నందున రాజు పడకనుం
చి వచ్చి యివతల పొద్దుచ్చొరు అంటే సర్తా వుండెను. ఆ జాబు సంగ
తి వేరేక జ్ఞాపకం తేదు. ఈ జాబు తెచ్చినవాండ్లు బహుశ వృత్తాం
తం చెప్పే పోతారా వద్దా అని అడిగిరి. . . . . జాబు చూడ
బోతే జాబు కనిపించతేదు. యింట్లో లోగా భార్యను అడిగితే నేను
చూడతేదనెను. లోతప్పడు చును అడిగితే నేను చూడతేదనెను.
యీ జాబు కనబడతేదు గదా అని రాయసం వారిని అడిగితే అందు
లో మతలబులు వేసి వుండెనో అని రాజులను అడిగితే మాకు జ్ఞా
పకం చాలదని చెప్పెను. రాత్రి జాబు చదివిన వాడు యెవరూ అని
అడిగిరి. ప్రధాని యింట్లో వున్న చిన్నవాడు అని చెప్పగా ఆ చిన్నవాడు
అకటడనే వారి యజమాని వెంటు వచ్చి వుండి ఆ చిన్నవాడు తేచినే
నేరాత్రి వచ్చి వుండి జాబు చదివితిని. అని చెప్పగా నీకు జ్ఞాపకం
బాగా వున్నదా అని రాజు అడగగా దేవర వారి దయవుంటె వ్రాసే
శాను అని మందలించగా అదే ప్రకారం వ్రాయమనెను. ఆ చికటప్ప
భగవంతుని చిత్తమందు ధ్యానం చేసుకొని పాత కాగితం మీదరా
4 త్రి చదివిన జాబు యీ వత్తు ఒక అక్షరం లోభం కాకుండా నకలు

వ్రాసి ముందర పెట్టుకొని రాయలవారిని అడిగి పాదశాహావారికి ప్రత్యుత్తరం
వ్రాస్తూ వున్నాను. అని శ్రుతం చేసి రాజు మనస్సులో వున్నట్టి వారు యేమి
కార్యార్థం నిమిత్తం వ్రాసివుండిరో ఆదేప్రకారం వ్రాసి రాజు దగ్గెర చదివి
ప్రధానులు రాయసంవారు సహా వినేటట్టుగా చదివెను. రాజు మనస్సు
న యేమి యోచివుండెనో ఆదేప్రకారం లోభం కాకుండా వ్రాసివుండెను
రాజు సంతోషపడి ఆ చిన్నవానికి బంగారు కడియాలు జిరాంపరిపెందు
వస్త్రాలు సహా యిచ్చెను. ఆ వేళకు అందరూ లేచి పోయిరి. యీ వృత్త
రాలు మహాలు దాళ్లు తెచి తీసుకొని పోయిరి. అందరు యిండ్లకు పోయి
న వెనక రాజు భోజనం చేసి శయనానకు పడకింటికి పోయి యథాప్ర
కారం పట్టె మంచం మీద పవ్వళించి వుండగా యీ చిన్నవానిమీద
జ్ఞాపకం వచ్చెను. వీనినాలికమీద సరస్వతి వ్రాసివున్నది. ఒక అక్ష
రం తప్పకుండా నకలు వ్రాసెను. అతనికి ప్రత్యుత్తరం మేము చెప్పకనే వ్రాసెను
అని అనుకుంటూ వుండగానే రాజు దిండుకు ఆనుకొని తాంబూలం వేసు
కుంటూ వుండగా యిద్దె దూలంలోగా తెల్లకాగితం కనుబడెను. లేచి
చూచే వేళకు మొన్న వచ్చిన జాబు యిదేనని తీసి చూచే వేళకు
పొద్దున వ్రాసిన నకలుకు యీ రాయసలుకు సహా చూచుకొనే వేళకు ఒక
అక్షరం లోభం కాకుండా వుండెను. ఆ రెండు ముందర పెట్టుకొని చూచి సంతో
షపడి దగ్గెర వున్న నగిరి కామాటి జ్ఞాపించి నిన్న తోడుకొని వచ్చిన చిన్న
వాణ్ని చికట్టప్పను తోడుకొని రమ్మని సెలవు యియ్యగా ఆదేప్రకారం పో
యి పిలుచుక వచ్చిరి. శామయాదికులనందరిని పిలిపించిరి. అంతా సహ

గూడిరి. ఆసమయమందు రాజు పెట్టుకొన్న భూషణాలు వస్త్రాలు నీలు
వుదోవ్భయిచ్చి ప్రధానిపట్టం కట్టి నామధేయం బికవడియలు అని
పేరుపెట్టి తనసరిగా కూంభోము నివేమకం చేసెను. తర్వాత సాయంకా
లానను యిండ్లను సోమయూదికులందఱు తమ తమయిండ్లకు వో
యిరి. వారు అందఱు యీ బిన్నవానికి అయిశ్వర్యం వచ్చెను భగ
వంతుడు వానిపాలిట వుండగా వచ్చెను. యీ బికెవడియలు తన్ను
సాకిన తండ్రి అని వాత్సల్యత మనస్సున వుంచుకొని వచ్చి తండ్రి గూ
ర్చుండగా నుమహారాజరాజశ్రీ రాయలవారు దయచేసి యిచ్చిన భూం
షణాలు వస్త్రాలు యీవత్తూ తన తండ్రి ముందర బెట్టి సాష్టాంగ
నమస్కారము చేసెను. యీయజమానుడు తనమనస్సులోగా తాను
తెలుసుకొని మేము పెట్టె భూషణం చేసి రాయలకన్నా అతిశయంచే
స్తే మాకు మంచిది మేము తీసిపెట్టేదానికి సమర్థులే కాదు. అని తేట
మెత్తుకొని కొంగతొం బుకొని యీ ప్రకారం రాజు యిచ్చిన భూషణా
లు వస్త్రాలు యింకా కొన్ని భూషణాలు వస్త్రాలు తాను యిచ్చి వేసను
6 పెంచిన వానికి నాకు మాటవాసితె బచ్చి సకలజనులను సంరక్షణచేసుకొ
ని సుఖాన వుండుమని చెప్పెను. యీ అయిశ్వర్యం వచ్చినాగా బికియధా
ప్రకారం మునుపువారియిటిలోగా యేమరాన్నదవుండే నోలి ట్లా వేవుండే
మమ్మరికొన్నాళ్లు యిట్లా నేరాజ్యపరిపాలనచేస్తూ వుండగా బికేరా
యలవారు యీయవనదశవంతుడు యీ రాజ్యభారం యీవత్తూ యీ
యవనము యిస్తే విరోధం చేసేవని యీవత్తు రాజ్యం అంటాయియ

నను అధికారం ఇచ్చెను. రాయలకన్నా అతిశయంగా ధర్మపరిపాలన
చేసును దేవబ్రాహ్మణమాన్యాలు నిరాచ్ఛేదనగా నడిపించి గ్రామాం
తరులు యావత్తూ పరిపాలన చేసుకొని మునుపటికన్నా అతిశయంగా
బొక్కస భండారం నింప చేసుకొని సుఖాన రాయలవారి మూలజ
వదాటుకుండా రాజ్యం చేస్తూ వుండగా కొన్ని దినాలు జరిగిన వెనక
ఈ బొక్కవడియలకు వివాహప్రయత్నం కాయవలెనని రాయల
వారు కన్యకవిచారించేని ఉత్తం బ్రాహ్మలను పంపించగా వారు తను
నం చూచుకు పోవలెనని ప్రయత్నం కాయగా మార్గంలోగా తనునం
గాక వెనక్కు వచ్చిరి. ఈప్రకారం రెండువరుసలు అంపించినా తను
నం కాలేదు. ఆలస్యం ఆయెను అంతలోగా ఢిల్లీ పాచ్చాపులవారికి (బాదశాహు)
ఆతల్లునవుండే రాజులను రాజకార్యంపడియుద్ధంగము ఆయెగను
కయిబొక్కరాయలు ఢిల్లీపాచ్చాపులవారిదాలూకుగను కయి
యునను పైనాంజమ చేసుకొని ఉక్కాఉక్కి నిరమ్మని వుత్తరం వచ్చెగను
7 కయి ఆయన వుత్తరం చూచుకొని పైనాం సన్నాహం చేసుకొని యావత్తూ
వుదొన్నగస్థలను రాయసంపాదనిని. సవాలోడుకొని పొయ్యేటప్పుడు
ఇక్కడ రాజ్యం పరిపాలన చేసేదానికి బొక్కవడియలను నేమకం చేసి
నీవు వుంటే మేము వున్నట్టు అని రాజ్యభారం మీదవుంచి తన ముద్దుటుంగ
రము ఇచ్చిది వాడాంలో వున్నవారికి యావత్తు మందికి ఈయన చెప్పి
నట్టు వినుకొని వుండమని తమ నగళ్లో వున్న భార్యలను సవాలో చెప్పి
యావత్తూ అధికారం ఇచ్చి వుంచి రాయలవారు ప్రయాణం చేరివే

యింటిదిల్లీకి పోయిరి. అక్కడ ఒక సంవత్సరం పూరాగా రాచకార్యం ఆ
యివుండిరి. యీ చిక్కవడియలవారు రాజు చెప్పిన ప్రకారం రా
జ్యం చేసుకొని బొక్కస భండారము శానా సంపాదించి ఖజానాకు
వేసెను. యీ ఖజానాకు వేసిన జాగాను చిక్కవడియలవారిసొ
తేయీధనం అనుదినము చెవులకు వినబడేటట్లుగా ఖర్చు ధర్మం చే
యుమని వీనులకు వినబడెను. మనస్సున వుంచుకొని వుండెను. అనుది
నము మూర్తి భండారానకు ధూప దీపనైవేద్యం చేస్తూ వుండిరి. యీ ప్ర
కారం రాజ్యం చేస్తూ వుండగా అంతలోగా యీ చిక్కవడియలకు
గ్రహాచారం చాలనందున పురుషంవిూదను రుప్పు తేచి బహుయాత
నపడి ఔషధోపాయాలచేతను చికిత్స చేసినాగాని స్వస్థంగాకుండా
వుండి తుదను ప్రధానంపడి పోయెను. యీ వర్తమానం ఒక్కరాయ
లవారు విని శలవు తీసుకొని యింకా అక్కడ కొంత సైన్యం వుంచి పోమ
యాదీనులను యెక్కాయెకిన గుర్రమానకు వచ్చిరి. రాజు వచ్చిన సమా
౮ చారం విని యెదురుగా పోయి. తోడుకొని వచ్చి సింహాసనం విూద
కూర్చుండ పెట్టి తాను నిలబడి నాకు గ్రహాచారం యిలాగున వచ్చెను.
అని క్లేశపడి ముద్దుటుంగరము అక్కడ వుంచెను. అప్పుడు ఆ రాజు సంక
టపడి నిన్ను కొడుకని అతిశయంగా సాకి వివాహం చేయవలెనని
వున్నదానికి నీకు బహుశ్రమకాలం వచ్చెను. నీవు ప్రాణాన్నెత్తుకుపోవు అయి
తే చింత లేదు. మెచ్చితిని అని అడుగ మనగా నాకు యిక సంతానం లేదు.
విధవా వాళ్లు లేదు. విూరు యేమి చేసేరు. యీ వేళకు విూరు చేసిన వుప

కారంశానా మనస్సున వున్నది. అనగా రాజు కొరుకోమనెను. అనగా
యీ వేళకు మీరు వేసిన ఖజానా వున్నది. నేను వేసిన ఖజానా వున్నది.
యీ రెండు ఖజానాలు మాకు దయచేయమనగా ఆరాజుకు లక్ష్మీదేవి
హృదయమందు నిలిచి యీ పదార్థము యావత్తు చికట వడియలకు
దయ సాయమని ఆనతియిచ్చినందున ఆదేశ ప్రకారం యీ చికట వడియ
లకు రెండు ఖజానాలు కృష్ణార్పణంగా అక్షింతలు చేతిలో గావిడిచె
ను. అప్పుడు రాయలువారు అనిన మాటలు భూమిలో గా మీ పేరు వుండ
వలెను మా పేరు వుండవలెను. అని యావత్తు ధనసంధర్భంగా యిచ్చెను.
యిచ్చిన వెనక యీ చికట వడియలవారు. సభవారిని అందరిని పిలిపించి
వారి అనుగ్రహం చేత రాజ్యం వెళ్లబారి ధనం తీసుకొని ముందుగాదు
ర్గా గణపతిని మనస్సున వుంచుకొని ప్రార్థన చేసుకొని తటాకాలకు
ఆరంభం చేస్తూ వచ్చెను. నాగా జోగినాథుడే యం చెప్పి గర్భమాలు
చెరువులు కట్టించినది.

నాగసముద్రం చెరువు ౧ నాగలూరు చెరువు ౧ నాగలమడక
9 చెరువు ౧ నాగలాపురం చెరువు ౧ నాగాని ప.. చెరువు ౧ అంతు అ
యిదు చెరువులు అయిదు పూర్వము ముందుగా కట్టి నాగా జోగి వీరు
కృష్ణార్పణంగా యీ చెరువులు కింద దేవ బ్రాహ్మణులకు సర్వమాన్య
లుగా యిచ్చెను. మరికొన్ని స్థలాలను ఆలోచన చేసుకొని యింకా చెరువులు
కట్టించవలెను పదార్థం శానా వున్నది గొప్ప చెరువులు కట్టించవలెను.
అని ప్రార్థన చేసుకొని దక్షిణ ప్రాంతమందు పినాకిని నదికి చాలా వతి

నది ౧ అర్జున నది ౧ యీ మూడు నదులు ఒక జాగాలో సంగమము
అయిన జాగాను వుభయకొండలకు మధ్య భాగమందు సొరాంగములోను
దాబు పాలవడిగా నదులు పోతూ వున్నవి. గనుక యీ ప్రదేశానికి జన
పాటి కంగండి అనే పేరు అయెను. యీ ప్రదేశాను తూర్పు దిక్కున
వుప్పుగిరి అనే జాగాకు యీ మూడు నదులు పోతూవున్నవి పదరిఘండి
ప్రదేశము యీ బొక్కలవడియ లవారు పోయి గంగాభవానికి వేడుకొని
చెరువు కట్టించవలెనని వుండగా గంగ ప్రత్యక్షమై చెప్పిన మాట నేను
యీ జాగాలోగా నిలవను. చెరువు కట్టించవద్దు. అని చెప్పగా ఆ స్థలం
విడిచి దానికి దక్షిణం వెళ్ళ పల్లె గ్రామమందు బొబ్బిలవలస అనేది వుండగా
అక్కడ చెరువు కట్టించవలెనని యోచన చేయగా చెరు నిలవనందు
న ఆ జాగా విడిచి పార్వతిపల్లె పశ్చిమం పందమేనవారం దేవాలయం దగ్గర
ఒక వంక గొప్పగా వుండినందున ఆ వంకకు జనపరిపాలక పందమేరు
నది అని పేరు అయెను. యీ జాగాలో చెరువు కట్టించవలెనని సిద్ధం చే
సి ఆ వంకకు కట్ట వేయించి విస్తారం ఒకపరువు నేలను వరకు చెరువు
కట్టించి ఆ చెరువును వుభయ మరవను రెండు గాలి మాలు కట్టించి ఆ
గాలి మాలను [illegible]తమరాజు పేరిట రాజు భార్య పేరిట బుక్కరాయ
సముద్రం అనంతసాగం అనే నామధేయం వుండె. గనుక చెరువు కు మర్ల
బుక్కరాయ సముద్రం అనే పేరు అయెను. యీ బుక్కరాయ సముద్రా
నకు దక్షిణం పడమర పరుగులు మీద టు అరణ్యం కొండలు వుండగా
యీ యరణ్య మందు బి ... వలి వది వల్ల కొండకు మధ్య భాగమందు

నదిశానాలోతుగా వుండెను. యీ జాగా చూచి యీ కొండకే కట్టవేయ
వలెనని ప్రార్థన చేసి చెరువు పని ఆరంభం చేసి చెరువు సాంగము అయి
విస్తారము చెరువు పని సాగేటప్పుడు. యీ నది ప్రవాహం చూచి కట్టనిలవ
నేరదు. అని మనస్సుకు తట్టి అప్పుడు చాకల వడియల వద్ద వకొక కుమ
డిచియిచ్చినవాడు బిట్లింగాడు అనేవాడు వుండగా వాడు యీ నది నుంచి
చెరువుకు ప్రవ్రవం లేకుండా చెరువు కట్టులో గానున్న నిలిపి యీ క
ట్టవేయిస్తే యీ నది ప్రవ్రవం కట్టుకు తట్టదు. అని మనస్సున తోచి
చాకల వడియల వారితో ఇలాగా చెప్పగా ఆమాటలు చాకల వడియల
11 వారు విని సంతోషపడి మా మనస్సులో వుండే మాటలు సాంగం అయెను. అ
నియిందు మీద టు యీ బిట్లింగజెన్ని ఆర్రవాడా మందు నిలిపి వాని మీద
చెరువు కట్టవేసెను గనుక. చెరువు కట్టు వుపొడి లేకుండా వుండెను. యీ
ప్రకారము వుండగా ఆ బిట్లింగడు కట్టు మీద జనులు వస్తూ పోతూ
వుండేటప్పుడు. బిట్లింగాయని యెవరైనా పిలిస్తే హోయని ప్రత్యుత్తరం యి
స్తూవుండెను. యీ ప్రకారం బహుదినాలు నడుస్తూ వుండెను. ఒకానొక
నాడు ఒక గొల్లది. అనంత సాగరం నుంచి ఒక చాకల సాగరానకు మజ్జిగె
అమ్ముకొని వస్తూ పోతూ వుండగా ఆ గొల్లది బిట్లింగా అని పిలిస్తే
వాడు యిచ్చినం దునయింతానే వాపళి అడాగ లేదా అని నందు నాటు
నుంచి ఆ బిట్లింగని మొలకల శబ్దం అడిగిపోయెను. తదారభ్య బి
ట్లింగని అనే పేరు నిలిచెను. యిప్పటికిన్ని యీ జనులు ఆ జాగా
చూపుతూ వున్నారు. చాకల వడియల వారు చెరువు కట్ట మొదలు

దేవాలయాలు కట్టించి అందులో వినాయకుడిన్ని చవుడేశ్వరం
బుక్కసాగరం కోట్లో సోమేశ్వరుని ప్రతిష్ఠ చేసి దేవాలయం వీర
భద్రుని దేవాలయం వేరే వేరే వున్నవి. యిట్లా కొన్ని ఘట్టాలు వుండి చె
రువు కట్టను మధ్యభాగమందు ఒక పెద్ద రాతి తావు పేరిట శి
లాశాసనం వేయించి అందులో గ్రామాలు చెరువులు యీ ప్ర
12 కారం వ్రాయించి వుండెను. ఆ కాలమందు శాలివాహనశకం యింత
అని వ్రాసి వుండెను ఆవల చెరువు సాంగం అయి విస్తారం ఒక పరువు నేల క
ట్టవేసి కట్టకు ఆతట్టు యీతట్టు రెండు గ్రామాలు కట్టించి వాటికిన్ని
బుక్కసాగరం అనే గ్రామం ౧ అనంతసాగరం అనే గ్రామం ౧ కట్టించి
పేరు పెట్టిరి. ఆవల చిక్క వడియల తల్లి మేళమ్మ అనే ఆయమ పేరిట
యీ బుక్కసాగరానికి వుత్తరం నాల్గు పరువుల మీదట ఒక గ్రామం
ఒక చెరువు కట్టించి ఆపేటకు పేరు తమ తల్లి పేరిట మేళమ్మ అనే పే
రు పెట్టెను. యిట్లా కొన్ని దివసాలు జరిగిన మీదట ఆయమ ఆస్త
లమందు ఆ కాలం చేసెగనుక వుత్తరక్రియాదులు చేసి ఆ గ్రామం
పదకొండో దివసమందు బ్రాహ్మలకు సర్వ అగ్రహారంగా ధారాగ్ర
హీతం చేసి యిచ్చెను. తదారభ్యం ఆ గ్రామం బ్రాహ్మల కింద నేనడు
స్తున్నది. యీ ప్రకారం జరిగిన వెనక చిక్క వడియలు బుక్కప
ట్నానకు వుత్తరం మూడు పరువుల మీదట ఒక మహాదరణ్యంలో వ్రజ
గా అరణ్యాని వనవాసి అక్కడనే అదృశ్యమై పోయెను. ఆజాగా
మధ్య శివరాత్రిం చిత్రియా శక్తి వడియలవారు వచ్చి గ్రామంక

13 ట్టించి ఆ గ్రామానకు పేరు కనిమెలుకల అనే పేరు పెట్టెను. కనుమెలు
కలలకు అర్థం ఏమంటే లోగడ క్రియాశక్తి వడియలకున్ను చికల వ
డియలకున్ను వందనాదులు అయి కుశల పరిష్కారం అయిన మీదట
తమ తమ జాగాకు పొయ్యేటప్పుడు యీ గ్రామం నిర్మాణం చేసినారు
గనుక పైగా వృషభ యుద్ధాలకు భేటీ అయి వందనాదులు అయినందున
కనిమెలుకల అనే పేరు ఆయెను. తదారభ్యం ఆ గ్రామానకు అదే పేరు
వున్నది యీ బుక్కసాగరం అనంతసాగరం అనే గ్రామాలు ఆ రెండు
స్థలాలయందు వున్నవి. గాని యితర భాగాలయందు యీ ప్రకారం
గ్రామాలకు పేర్లు లేవు. యీ బుక్కసాగరానకు జనపాటం బుక్క
పట్నం అనే పేరు వున్నది. అనంతసాగరానకు పేరు జనపాటం కొత్త
చెరువు అనే పేరు వున్నది. యీ రెండు స్థలాలకు ఒకటే చెరువు గ్రామా
లు మాత్రం వేరే వేరే వున్నవి. యీ ప్రకారం వుండగా రాయలవారి శి
లశిలాలో క్రిష్ణరాయలవారు. అచ్యుతరాయలవారు రాజ్యభా
రం చేస్తూ వుండగా వారు యీ బుక్కపట్నంయందు లక్ష్మీనా
రాయణ దేవాలయం ౧ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం ౧ యీ రెండు దేవా
లయాలు నిర్మాణం చేసి సదరి గ్రామానకు చెరువు కట్టు మీదనే
నల్లరాతి మూడు జాగాలయందు పూర్వం పెనుగొండలో లక్ష్మహో
4 మం చేయించి లక్షబ్రాహ్మణ సంతర్పణాలు చేయించి ఆ కాలమందు
— యీ బుక్కపట్నం గ్రామం దేవాదాయ బ్రహ్మదాయాలకు అనిపూర్వా
నికి చికల వడియలవారికి యిర్యాదబూ ప్రస్తుతం వగలదని శాసనాలు

న శకం ౧౪ ౨౨ యీప్రకారంగా మూడు రాళ్లు కున్ను యేకకాల మందే శిలాశాసనాలు వేయించి సదరు చెప్పిన చెరువును యేనిగతూము అంచున అచ్యుతరాయల వారు యిదే పేరకు శాలివాహన శకం ౧౪ ౧౪౫౫ లో దేప్రకారం అచ్యుతరాయలవారి పేరిటు రాయసం కొండ న రసయ్య దేవరసయ్య అనే రాయసం వారి పేరే వున్నది. గాని యితర నా మయేదికు పేరు లేదు. యిందులో చెరువు కట్టును మొదటి శాస నంలో మూడో పంక్తిలో కొంచం రాయి యెగిరి పోయివున్నది. కడ మ మూడు రాళ్లు చదరంగా వున్నవి. యిదిగాక చండేశ్వరదేవాలయా నకు ముందర గరుడ స్తంభం రాతికి శ్రీరంగరాయల వారి దివసాలలో శిలాశాసనం వేయించినారు. అందులో శాలివాహన శకం ౧౫౦౨ సంవ
15 త్సరం అని వ్రాసి వున్నది.

శ్రీరంగరాయల వారి శాసనం.

శాసనం ఒకటే కాని యితర జాగాలలో వారి పేరిటు యీ గ్రామంలో వారి పేరిటు శాసనాలు లేవు. యిదిగాక లక్ష్మీనారాయణ స్వామి దేవాలయం యందు ఒక శిలాశాసనం వున్నది. అందులో మొ దటి మూడు పంక్తులు చదరంగా కనబడుతూవున్నవి. కడమ పంక్తు లు అక్షరాలు మరిన్ని మైనందున చదివేదానికి వచ్చేది లేదు. అచ్యుత కృ ష్ణరాయల వారి దివసాలలోనే వున్నది. రాయి కొంచెం పగిలి వున్నది. సదరు దేవస్థానం లోనే వున్నది. యీప్రకారం రాయల వారి మన్నాంత రము ముందు యీ ఒకరు గుట్టం గారి వంటి వారు యము బ్రహ్మదాయాల కింద

నేనడుస్తూ వున్నదాండెను. యింతలో రాయలవారి సంస్థానం శిథిల
మై రాయలవారివంశంలో రాజ్యభారం చేసేదానికి లేకుండా రాజ్యం
అరాచకమయి పోయెను. తురుష్కులు ప్రబలమై విజయన
గరపట్నం మొదలుకొని దరోబస్తు దక్షిణ ప్రాంతమందు డిల్లీవారి
తట్టునుంచి గోలకొండ మొదలయిన జాగాలు తురుష్కులు ప్రబలించి
16 వారే రాజ్యభారం చేస్తూ వుండగా వారి దివసాలలో యీగ్రామమందు పూ
ర్వం దేవాదాయ బ్రహ్మాదాయాలు అన్ని నిలిచిపోయి తురుష్కులవా
రి కిందనే వుండెను. యీప్రకారం వుండగా అనంతపురం అనే జాగాలో పా
ళెగాడున్నా వుండే హంపానాయకుడు. వానికే ఊడ హంపానాయకుడు.
అనే పేరు వుండెను. వాడే అనంతపురం ఊడ హాజా చేసుకొని అనంతపు
రం కిందను. లక్ష్మీరాజ్యం శీమ అనుభవించుకొని యీ పాళెం తాలూకా
అధాపుడి చేసుకొని వుండెను. వాడు కొన్నాళ్లు వుండి చనిపోయిన పిమ్మ
ట వారి వారే అనంతపురంలో వుండి కారుబారు చేస్తూ వుండిరి. ఆ కా
లమందు యీ బుక్కపట్నం గ్రామం వారిదె   వారి ఆడవాండ్లను జహా
గీరుగా నడిచెను. పాళెముల్లోం వారిదే గాని రెండోవారు లేరు. యిట్లా కొ
న్నాళ్లు జరిగిన మీదట యీ బుక్కపట్నం గ్రామానకు   అర్వై
సం॥రాలకు మునుపు ఆంగీరస నామసంవత్సరమందు బుక్కపట్నం చె
రువు తెగి కట్ట యావత్తు శిథిలమై పోయి వుండగా ఆ కాలమందు బుక్క
17 పడియులవారు కట్టమీద వేయించిన శిలాశాసనపు రాయి. చెరువులో
కొట్టుకొని పోయెను. ఆ రాయి యెక్కడనూ కనబడ లేదు. గనుక బుక్కపడి

యులవారి యెకరు యిన్నియేండ్లు అనినిర్ధారం లేదు. కదమ శాసనాలు
అన్ని ముసల్మాను పంజరాలు దే కాని పో బ్బులేదు. చెరువు కుపాండె బసవ
ప్పనాయుడు చెరువు గండి చకరగా కట్టించెను. యీ బసవప్పనాయు
ని దివసాలలో వేరెండో సారి మొదటి జాగా ఖిలమై వుండెను.
యిదిన్ని చకరగా కట్టించెను. యీ చెరువు నీళ్ళు మూడు పరువులు
పరియంతరం పోతూ వున్నవి. యీ ప్రకారం పాండెవారి కింద శిధరామ
ప్పనాయకుడు. వుండే వరకున్ను యీ బుకరపట్నం వారి కిందనే
వుండెను. యీ తలో హైదరళ్లి ఖానుని వారి దివసాలలో అనంతపు
రం మొదలయిన జాగాలకు బారాపడి యీ సిద్ధరామప్పనాయుణ్ణి
అనంతపురం కోటలోగా కయిదు చేసి నిత్యాన్నగనె బూప్పన వెచ్చిన
ముయిచ్చి రాజ్యభారం చేస్తూ వుండెను. యిట్లా కొన్నాళ్ళు జరిగిన మీద
టు శిధరామప్పనాయుడు కోటలోనే చనిపోయెను. యీ శిధ
రామప్పనాయుని కొమాళ్ళు పెదరామప్ప చినరామప్పనాయుడు. అనంత
పురం కిందవుండే రాజ్యం యిచ్చి సంరక్షణ చేస్తూ వుండెను. అప్పుడు మీరసా
హెబు అనేవాని తట్టున గుత్తి నరసయ్య ప్పయ అనేవాడు యీ బుకరపట్నం
కొత్త చెరువు గలమాలకు వచ్చి ఠాణా వేసుకొని కొన్నాళ్ళు వుండి ఆవల సాగి
పోయెను. హైదరళ్లి చనిపోయిన పిమ్మట ఆయన కొడుకు టిప్పు యీ రా
జ్యం యేలుతూ కట్టుకొని యీ పాండెవారికి కొంచం గొప్పులు యిచ్చి సంర
క్షణ చేస్తూ వుండెను. యిట్లా జరిగిన మీదట సుల్తాను సిద్ధార్థి సంవ
త్సరంలో చనిపోయిన మీదట మొగలాయి హైదరాబాదు కునిజాము

ఢిల్లీబాదుని తట్టునుంచి బలిజినాగనిగవుడు అనేవాడు వచ్చి ఒకసంవత్స
రం కారుబారు చేసెను రవుద్రిసంవత్సరమందు యింగిలీజు బహదూరు
తట్టునుంచి అనంతపురం పాలెగానకు కలక్టరు మేస్త్రరు మన్రోలు సాహే
బు అనేవారు వచ్చి కారుబారు చేస్తూవుండిరి యిట్లావుండగా రక్తాక్షి
నామసంవత్సరమందు అనంతపురం పాలెంతాలూకావుండే చెరువులు యా
వత్తు తెగిపోయెను. అప్పుడు బుక్కపట్నం చెరువు తెగెను రెండోనెల
నుకలక్టరువారు చెరువు మరమ్మతు చేయించిరి

19 ఆదారభ్యం చెరువు చక్కగా వున్నది. యిదిగాక బుక్కపట్నం
గ్రామానకు దక్షిణం తట్టు నల్లకొండకు శిఖరమందు వుండే తిరుమలదేవ
రదేవాలయం వున్నది చెరువులోగా వరగిరి దేవరకొండమీద వరగిరి
వెంకటరమణస్వామిదేవాలయం ౧ యీరెండుదేవాలయంలోను మూ
లవిగ్రహాలు శిలరూపకంగా వున్నది వాటికి పూజనడుస్తూవున్నది దీనికి
పశ్చిమం ఒకఘడియదూరంలో చెరువుకు నల్లకొండ అంచున అక్కదే
వాదులు అని యేడు శిలలు ఒకజాగాలో వున్నవి వీనిసమీపంగ వం
వున్నది. పోవుటందుకు మార్గం లేదు. అడ్డంరాళ్లువున్నవి. యివిగ్రామ
దేవతలుగాని యితరదేవతలు కారు. యీశక్తులకు బుక్కపట్నంగ్రా
మన్యాలు. కొత్తచెరువుగ్రామ మన్యాలు. సరకారునుంచి యినాము నడ
స్తూవున్నది. గనుక పూజ చేయుచున్నారు. యింతేగాని విశేషవుత్సవా
లు లేవు. యిందు కేనన్న కోరికవుంటే ఆకోరికె ఫలానికి వస్తే బలివళ్లి
లుకాని శూద్రులుకాని వీరియందు సంతానం కనిగలిగే మొగశిశువు.

దాని ఆడశిశువునుగాని ఆశక్తి పేరిట అక్కమ్మ అక్క(ప్ప) అనే పేరువ్రాచే.
ది. సంవత్సరాలు చేయుచూ వున్నారు. కొత్తచెరువులో వుండే దేవా
లయాలు కొట్లోగాను గోపాలస్వామి దేవాలయం౧ ఆంజనేయస్వామి
20 దేవాలయం౧ విఘ్నేశ్వరుని దేవాలయం౧ వెలపట కోటకింద శివా
లయం౧ చెన్నకేశవస్వామి దేవాలయం౧ పేటలో గాబస వేశ్వరుని దేవ
ళం౧ మరవ అంబునకొత్త చెరువు అమ్మ దేవాలయం౧ అంతు దేవ
స్థానాలు ౨ సరకారు వల్లు మంచి మాన్యం వున్నది. పూజ వునసారం అ
వుతూ వున్నది. యింతే కాని మరియే మియె కుట వ దేవాలయాలు లే
వు. యిదే బుక్కపట్నం గ్రామం కొత్తచెరువు గ్రామం యీ రెండు గ్రా
మాల్లకైఫియత్తు.

ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ౭ శనివారం
బుధవారం వ ౨౨ మార్చి సన్న ౧౮౧౧ యీ ప్రతి బుక్కపట్నంలో
వ్రాసినది.

యీ ప్రకారము బుక్కపట్నంలో వుండే కరణా
లు రెడ్లు కొత్తచెరువు గ్రామం రెడ్లు కరణాలు. వీరు అందరున్నూ యే
కమ్మలు అయి వ్రాసి యిచ్చిన కైఫియత్తు యిది

యిందులో సదరహీ రెడ్లు కరణాలు మొక్క దేవా
21 లయమ్ములు వున్నది.

ఈ ప్రకారం పూర్వోత్తరాలు పెద్దలు అనుకొంటూ వుండినమా
టలు కారణం.

అప్పిరెడ్డి ఒబిరెడ్డి పోలిరెడ్డి సమ్మతిన కరణం కొండప్పదాసప్ప. దేవళరాజు అప్పణ్ణదెయివాలు

కొత్త చెరువు నాగిరెడ్డి సమ్మతిన గోవిందప్ప కరణం వ్రాలు.

కసు బాంఘవి పెండల అనే గ్రామానుకు యీశాన్యదిక్కున ఘవిమళ్ళ అనే గ్రామంలో చెన్నకేశవసావిమి వెంకటేశ్వరసావిమి యీరెండు దేవస్థానం నైవేద్యమున్నదులు

ఫులిమళ్ల

కైఫియ్యనాడు ఫులిమళ్లదేవస్థానం.

ఈమాదాస్తుకయిలు షియ్యాడు పట్టె ఫుళిమళ్ల శ్రీ వెంకటే
శ్వరసామిమి. చెన్నకేశవసామిమి. దేవస్థానాలు ౧కి పూర్వముమంచి
నడిచినది. శిల శిలాశాసన్న 1110 ఘసతికి పూర్వాం అనాది.

పర్వతం మీద శ్రీ వెంకటేశ్వరసామిమి. స్వయంవ్యక్తం పాదంపు
ద్భువం అయివుండగా ఆ కాలమందు మాంధాత్రరాజులు ఆమార్గమందు
రాగా వారికి దర్శనం ఆయెను. యీ పాదం యెవరిదో సనుకొని వారి
యిరి. ఆ రాత్రి స్వప్నం అయి నేను యెవరో అనుకొనివుంటివి. శ్రీ
వెంకటేశ్వరసామియిని యీ పర్వతం మీద దేవాలయం కట్టించి ప్రతి
ష్టచేయమని స్వప్నం ఆయెను. మరుసనాడు వుదయాన ఆ పర్వతం
మీదికి వచ్చి గర్భగృహం సుఖనాసికం కట్టించి విమానం కట్టించి వు
భయనాంచార్లు ఊరూడా ప్రతిష్టచేసి రథోత్సవం మొదలయిన
సకల వుత్సవాలు నడిపించినారు

గతిమం లో శ్రీ చెన్నకేశవసామి జనమేజయులు గర్భ

గృహాలు సుఖనాసికేం విమానం కట్టించి ప్రతిష్ట చేసి ఆకాలమందు రథో
త్సవం మొదలయిన వుత్సవాలు నడిపించినారు. ఆకాలమందు ప్రభ
య దేవాలయాలు - పృతి మళ్ల గారు మంచి యిచ్చిన డిపించినారు. వ
వారు దివిన మలులు నడిచి గారు మం ఖిలపడెను.

2 యీవల స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శ
కవరుషంబులు ౧౩ ౭౯ అగునేటి ఆంగీరస నామ సంవత్సరమందు. కృష్ణ
రాయల వారి కాలమందు శ్రీ స్వామి దేవస్థానాలు ౧కె నిత్యనైవేద్యంకరి
నము మొకరరు చేసినది. మౌజే మజకూరు పృతిమళ్ల భట్రరాచకరస్వా
మి వారి సుందరరాయ దత్తమయిన సర్వాగ్రహారం నడుస్తూ వుండగా కే
శవస్వామియే దేవస్థానం అంతరాళికేం రంగమంటపం ప్రాకారం కట్టించి
సకల వుత్సవాలు రెండు దేవస్థానాలును నడిపిస్తూ వుండిరి

యీవల ఘండికోట అమ్మనాయని వారి ప్రభుత్వ
ములోను గారి మం సర్వాగ్రహారంగా నడుస్తూ వుండెను యీ ప్రకా
రం శిలశిలాం తనేక దినాలు నడుస్తూ వుండెను.

యీవల మయానా అలిఖాన జాభానుజలి వారు
గారి మంజప్తు చేసి యీమయనా మాన్యం మొకరరు చేసి యిచ్చినది ది
నం ౧కి అపరం ౫౬౩.౧౦ ప్రకారం తాలూకా అములుదారు ని
3 వారి మీద సర్కారు రూకలలో యివ్వని యీనామీయా మొకరరు
చేసినది.

౧౧౦ శ్రీ చెన్నకేశవస్వామివారికి

౧౧౦ వెంకటేశ్వరస్వామివారికి

౧౧ ఇతర స్వాములవారికి

౬౩౪౦ కి.

సన్నదు లేదు చిత్రభానునామ సంవత్సరము నుంచి మొకరరు రవా

లాలు ౧౧౧ —

ఈ ప్రకారం నడుస్తూ వుండెను. కడిమి శ్రీ వెంక
టేశ్వరస్వామి శ్రీ కేశవస్వామి దేవస్థానాలకు అర్చకులు సేవకా
వృత్తి చేసేవారికి మాన్యం కట్టడి.

౧౧౧౧౦౧౦ కాడాలంభము.

౧౦౧౧౩ నీడాలంభము

౪౧౪ రుసుం భూరాం మాన్యం గొనెలు ౧౦౦కి అపరాజి
౧౧ ప్రకారము సంవత్సరంనకి ౪౧౪కు కడితము

౧౦౦౧౧౪౧౦

4 ఈ ప్రకారం మయానా వారి అమలు ఆఖరు సర్వజిత్తు సంవత్సరానకు నడిచినది.

ఈ నవాబు బహాదురు వారి అమలు అయిన తరువాతను, దేవస్థానాలకు నడుస్తూ వుండినది.

౨౪ ౪ం. మొహియుద్దీనంకి దేవస్థానాలకు అపరంజి ప్రకారము ... సం॥రం కి కంటెనాయి. పూర్వోక్త నడుస్తూ వున్నది. మొహియుద్దీను ... మాతికమ్మి ... తాలూకా ... వెలిసియున్నది.

౭౬౪ సుంకం మాదరుసు పైన వెలిసినప్పుడు ... సం॥రం కి సువారు చెన్నకేశవ స్వామి సేవ ధర్మాలకు కట్టడి అర్చకులకు వున్నాను.

౬౧ వ॥౧౦ కాదంబం నీరాదంబము.

౬౦॥౨౧౦

వెంకటేశ్వరస్వామి సేవా కట్టడి మాన్యం అర్చకులకు.

కాదంబం నీదంబం

౬౧ ౪౦౧౦ ౪౦ ౪౩

5 ౩౬౦౧౨ గాలి మత్కర్తలు నడిపిస్తూ వున్నది.

౧౪౦ సంవత్సరాదికి.

౧౫౦ శాలివాహన మాసంలో నాయకుల అష్టమి.

౧౪౦ విజయదశమికి
౧౪౦ కార్తీకపున్నెలు
౧౪౦ బలిపాడ్యమికి
౧౪౦ సంక్రాంతికి

కి
యీప్రకారం మోంజే మజుమూరు వాండ్లు యిస్తూవుండిరి.

౮౦౦ దఫ్తాగారమస్తులతట్టుమంచి
౨౯౨౪౦ కార్తీకమాసం దీపోత్సవం నిత్యాందానికి అపరం జేరి ప్రకారము.
౨౯౨౪౦ ధనుర్మాసానికిగాను

మాన్యమొఖాసాజే మజుమూరులోని అర్చకులను సేవాకట్టడి మాన్యం

౬౯.౪౧౮

6 యీప్రకారం సంవత్సరం ప్రతి సంవత్సరం నడుస్తూవున్నది.
ఈవిష్ణుసుల్తాను అమలులోనే నడిచినది పూర్వం నడుస్తూ

వున్నది. మోఖాపు చేసివారు పెలుకరరు చేసియిచ్చినది.

౩౩౪౯౪౦ యీమామియాదేవళాలుకి దినంకి ౬౧ ప్రకా
రం సంవత్సరంనకి అపరంజి చక్రాలు ౪ ౨కి

౯౬౮ సుంకం మీద రుసుంపూర్తిగా నుంచినదుర్భూన్న
న్నకం తెరాలు.

౨౪౦౧ గతి మస్తూలతట్లు నుంచి పుట్టుతున్నది. సంవత్స
రం నకి పండుగలు ౯కి

౩౬౦౧ — పండుగలకుగాను.

౭౬౭౪౦ : కార్తీకమాసం చక్రాలు ౩కి.

౭౬౭౪౦ ధనుర్మాసం చక్రాలు ౩కి.

౨౪౦౧

అర్చకులుసేవాకట్టుడి వర్తనాలు.

కాడాతిభం	నిడతిలుగు వలు
౬౧౪౦౧౦	౬౦౪౩

౮౨౧౧౧౪౭

యీ ప్రకారం సల్మాను అమలు అఖరు కాయుక్తి
సంవత్సరం వరకు ప్రతిసంవత్సరం నడిచినది.

ఆదిక్షుద్ధ నామ సంవత్సరం మొగలాయి తట్టునుంచి
మీరాకమరదల్లి ఖానుని జమాగిరి లోని డిచినది.

౬౫ ౨౪౦ మోషియమా దినంనకి ౧౧॥౦ వుండినది మా
నూబు చేసి కేశవస్వామి దేవస్థానము దినంనకి
అపరం ౯౨ ౧౦।౦ ప్రకారం మొకరరు చేసియిచ్చి
యీప్రకారం సం॥రంనకి
సదరహు తాలూకా మజకూరు హస్తాంతరంలో
అమలుదారు నిమున్ ఖాంతరం ముట్టుతూ వుండెను
అర్చకులకు సేవా కట్టడి మాన్యాలు
కాడారంభము — నీడారంభము
౧౧౫౦।౦ — ౧౦౪ ౩
మొత్తం మీద దఫ్తర్వాం ప్రకారం రుసుము కంతెరాయి
౨౫౦।౭ గలమన్యుల తట్టునుంచి ముట్టుతూ వున్నది.
సంవత్సరంనకి
౩౬౦।౭ పండుగలు ౬కి
౨౬ ౨ ౪౦ కార్తీకమాసం దీపారాధనను చ ౩కి
౨౬ ౨౪౦ ధనుర్మాసము
౨౫౦౧ —

యీప్రకారం కుంపిణీ సరకారు అయ్యేవరకు
~~యిం తరువాత నడిచినది. కుంపిణీ సరకారు అయిన తరువాత~~

౧౨౬౦ చెన్నకేశవస్వామికి తళిహోదిపారాధనకు సంవ్వ
రం ౧కి తసదీకు మొకరరు చేసినది నెం౧కి రవాణి గ
౧౧౦ వెరహాలను సంవ్వరం ౧కి

౭౬౦ వెంకటేశ్వరస్వామి తసదీకు సంవ్వరం ౧కి అర్చకు
లకు సేవాకట్టుడి మాన్యం

కాడారంభం నీడారంభం

౯౧ ౦ ౧౦ ౬౦ ౩

యీప్రకారం నడుస్తూవున్నది.

౧౨౬౦

౭ భట్లరు చికటయాచార్యులవారికి నడుస్తూవున్న గ్రా
మాలు వేమలపమడుగు లొ పెండ్లూరు అనే గ్రామం ౧ అయ్య
న్న వారిపల్లె అనే గ్రామం అయ్యన్న వారిపల్లె అనే గ్రామం ౧కి యీరెండు
గ్రామాలు నడుస్తూవుండగా ప్రతిమల్ల(శ్రీ) చెన్నకేశవస్వామికి
వెంకటేశ్వరస్వామికి వారి వుభయం రెండు దేవస్థానాలకు నెం౧కి
పంధరామోడి గ ౪౬౦ వరహాలు యిస్తూవుండిరి సంవ్వరం ౧కి
పంద్రమోడి గ ౪౨ వరహాలు యీప్రకారం కుంపిణీసరకారు అయ్యే
పర్యంతరం నడుస్తూవుండెను. కుంపిణీ సరకారు అయినతరు
వాత ఆగ్రామాలు జప్తీచేసిరి గనుక (శ్రీ) భట్లరు చికటయాచా
ర్యులవారు యిస్తూవున్న పంధరామోడి గ ౪౨౬౦ వలుపై మెని
మిది వరహాలు నడవతేదు

వారి ధర్మం రెండు అఖండాలు త ఖాహా వారి ధర్మం నిలిచెను
కాబట్టి వున్నకై పియ్యాదుతు వ్రాసి యిచ్చినారు

పులి మిల్ల చెన్న కేశవస్వామి వెంకటేశ్వరస్వామి
అర్చకులు దీపారాధ్యులు స్వహస్తం వ్రాలు

కదరి తాలూకా లోని కసుబా పులివెందల
అనే గాలవరం లో గాల మానవ పశ్చిమం బకె పరుగు మీద
రంగనాథ స్వామి దేవస్థానం వున్నది సదర దేవళ్లకై ఫియ్యా
దు

వహీ ఒకటి

దు ^

* పులివెందల *

యీ దాస్తు దేవస్థానంకై ఫియ్యాదు కసుబా పులివెంద
ల సరకారు నుం పిలో స్న ౧౨౨౦ శ్రు ఫసలీ ప్రమోదూతనా
మ సంవత్సరం కార్తిక బ ౧౧ లు శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండ

నాయకులయిన కసుబా ఫు వివెం దల శ్రీరంగనాథ స్వామి దేవాల
యం నిర్మాణం మాంధాత రాయ ప్రతిష్ఠ చేసిన వృుడు. మ వారద
రిసిం గా వుండెను అక్కడ గోదా స్నాన తీర్థం మందు గౌతమ మహా
ముని అనే మునీశ్వరుడు తపస్సు చేస్తూ వుండగాను ఆనదిలోను లక్ష్మీ
నారాయణ విగ్రహం నామధేయం రంగనాథ స్వామి వుద్భవం అయి ఋ
షీశ్వరునికి కనబడెను తదనంతరం మాంధాత రాజుకు స్వప్నం అ
యిన వివరము నేను శ్రీరంగం నుంచి లక్ష్మీ సమేతం గా వచ్చి వుభయ
కావేరి తీరమందు వుద్భవం అయినాను యీ ఆశ్రమ మందు నిర్మా
ణం చేయమని చెప్పినందున ఆ మాంధాత రాజు అడిగిన వివరము
మీరు ప్రత్యక్షం అయితే నిర్మాణం చేసెను అని విన్నపం చేసుకొగా
ఆ యాశ్రమము మందు గౌతమ మహా ముని వున్నాడు వాళ్ళు అడిగితే
సవిస్తారం చెప్తు తూ వున్నారు అని చెప్పిరి మరుసునాడు ఆ మాంధా
2 త రాజు యీ ఋషీశ్వరుని సన్నిధానానకు వచ్చి అర్ఘ్య పాద్యాదులు
ఇచ్చి అడుగగాను ఆ ఋషీశ్వరుడు చెప్పినది యీ వుభయ కావేరి
నదిలోను శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ స్వామి వుద్భవం అయినారు ఆయన
వుండే స్థానం నేను చూపు తూ వున్నాను ప్రతిష్ఠ చేయమని శలవు ఇ
చ్చినందున గర్భగృహం సుకనాసికం కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసి సకల వుత్స
వాలు నడిపించినారు యీ వలకలియుగమందు శాలివాహన శక
వరుషంబులు యింతే తెలిసినది సంవత్సరాలు యేమిన్నీ తెలియదు
అప్పుడు జొతేళ నారసింహ రాజు సంబెటి వినయ రాజు గారు

అంతరాళికమలు రంగమంటపం గరుడకోవెల అమ్మవారికోవెల
ఆళ్వారాదులకోవెల కట్టించి అప్పుడు దేవస్థానానకు నిత్య
కైంకర్యానకు సమర్పించినది బిలెవ్యాళిరిపల్లె అనే గ్రామం౧ రంగా
పురం అనే గ్రామం౧ బూచుపాడు అనే గ్రామం౧ వృబయంమూ
డుగ్రామాలు సమర్పించి నిత్యోత్సవాదిపారాధన నడిపించి
3 నారు అప్పుడు కరుణాకరంవారు తిరువారాధన చేస్తూవుండిరి.
దేవళంపారుపత్యదారుడు పరిచారకం జనం సేవచేసుకొనివుండిరి
యీప్రకారం కొన్నిదినములు నడుస్తూవుండెను యీవలకృష్ణ
రాయలవారికాలమందు శ్రీచిన్నచ భట్టరాచార్యులవారు శ్రీ
రంగంనుంచి యీదేశానకు సంచారం వేంచేసి కృష్ణరాయలవా
రిని ఆశీర్వచనము చేసినంతలో వారు కనకాభిషేకము చేత
అభిషేకము చేసి వారికి సమర్పించిన అగ్రహారాలు పృవిమిళ్ల
పూడువ గొడ్డపెండ్లూరు తలమర్లమొదలయినగ్రామాలు అగ్ర
హారములు సమర్పించిరిగనుక అనుభవించుకొని పృవిమిళ్ల
లో వేంచేసివుండిరి యితడు పృవిపెందలను శ్రీస్వామిని సేవించే-
టందుకు వేంచేసివుండిరి. ఆవేళకు కరుణాకరంవారే తిరువారాధన
4 చేస్తూవుండిరి. అప్పుడు చిన్నయాచార్యులవారు యింకా సకలా
చార్యపురుషులు పుత్రసభవారు యితడు దివ్యస్తలం చేయవలెన
నినిష్కర్షచేసిరి అప్పుడు చిన్నయాచార్యులవారు శ్రీరంగంలో
వేంచేసివుండే రంగనాయకులవలెనే సేవప్రసాదిస్తే తీర్థప్రసాదంస్తే

కారం చేస్తూ వున్నారము అని ఆనతిచ్చిరి అప్పుడు తిరువారాధన స
మర్పించి తిరుకాప్పులు బాది వృదయకాలమందు కోవిలవారు కొన్ను
తిరుయించెస వించగా శేషశాయియైన శ్రీభూమినీళా సమేతులయి
న శ్రీరంగనాయకులవలెనే సమస్తమయినవారికి సేవప్రసాదించి
రి అప్పుడు యెంబెరుమానారు కోవిలనుయత్తాళ్వారులకోవి
లకట్టించి శ్రీపాంచరాత్రం ప్రకారంగా ఆగమం కావలెనని ఆగమ
జ్ఞులను అర్చకులను పిలిపించి ప్రతిష్ఠ చేసి ఆళ్వారాదుల ప్రతిష్ఠ
చేసి శ్రీరంగంనుంచి అధ్యాపకులను పెరియనంబివారిని ప్రబంధ అ
నుసంధానానకు పెదగోపురం వాకిలి మంటపప్రతిష్ఠానికి అప్పగించివా
రిని తమహా చేసేటందుకు పుర . . ఖులను పిలిపించి కోవిల
పారుపత్యంకను బాకరణాలను పరిచారానకు జాతకసానకు
కరణాకరం వాళ్ళి పూమాలకైంకర్యానకు చాత్తాని తిరుత్త
ట్టుసేవకు దాసరివాళ్ళి సన్నిధి దివిటీలకు దాసజ్ఞులు యిద్దరు వాహా
నం మోసేటందుకు రంగాపురం బాలవాళ్ళి ఐదుత్తైకాపుల్లు ౧ ౯ దేవ
శందగ్గిర తయినారికె సబాం మహాతాదులు యిద్దరు కుంభార్తి
పట్టెభోగం వాండ్లు వెదుదూరివాండ్లు మేళగాండ్లు యీప్ర
కారం కోవిల పరిచారకులను నిష్కరుష చేసి అధ్యయనోత్స
వం మొదలయిన సకలవుత్సవాలు చేయించి తీర్థప్రసాదం స్వీకా
రంచి కైయ్యాంబారున్నలవారు మొదలుకొని సకలాచార్యపురు
షులు తీర్థప్రసాదం స్వీకారం చేసిరి. యీప్రకారం బహుదినములు

లు నడుస్తూవుండెను

యీవలశాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౭౩౧
అగునేటి శుక్లనామసంవత్సర కార్తీక శు ౧౨ లు ఘుండికోటలి
మ్మానాయుని వారు గోపురం పాలికారం కట్టించి పూర్వం నడుస్తూ
వున్న మూడు గాలిమాలు యధాప్రకారంగా నడిపిస్తూవుండిరి
యీప్రకారం మయాంజావారి ప్రభుత్వం అయ్యే పరియంతరం
నడుస్తూవుండెను మయూంజావారి ప్రభుత్వం అయిన మీద
టు గాలిమాదులు జప్తీ చేసిరి గనుక వేదపారాయణం వారు ప్ర
బంధానుసంధానం వారు మంత్రపుష్పం వారు తళిగ చేసే వారు
7 తోమాలకట్టే వాడు తిరుకట్టు సేవచేసే వాడు సన్నిధి దివిటీల వా
డు కట్టుళ్ళు నడువక గాలిమాలు జప్తీ అయి కట్టుళ్ళు నడువకపో
యెను గనుక వాండ్లు జాగాలకువాండ్లు పోయిరి యీవలస్వామి
తళిహాదీపారాధనకు నెలకిగాను ౧౧౦౧౧౦ వెరసు సంవత్సరం౧
కి గ ౧౨౮౧౧౧ సరకారు నుంచి నగదు యిస్తూవుండిరి అర్చకు
లను సేవాకట్టుడి మాన్యంకను బాపువి పెందలలో నీరాళంభూం
౧౧౦ బాలమ్మాలొవపల్లెలో కాడారంభూం ౯౦॥౦ రంగాపల్లెలో
కాడారంభూం ౯౧ యుర్రబల్లలో మనీరాళంభూం ౯౦॥౦ బూదు
పాడుగాలిమంలో కాడారంభూం లో ౫౦౧౩ నీరారంబం ౯౪ యీ
ప్రకారం నిషర్ఘ చేసినడిపిస్తూవుండిరి బిల్లరవుళ్ళువాధను పువి
8 పెందలగాలిమం ఖర్చులో మిట్టలుగ ౧౦౯౦ నడుస్తూవుండెను

రధోత్సవానకు తాలూకా మీద వరుషాశనం గ ౨౪ నడుస్తూ
వుండెను యిదిగాక వేములపాళె గ్రాండ్లు యిస్తూ వుండె~~[illegible]~~ను.
డి నది గరుడోత్సవానకు గ ౪౬ ధనుర్మాసానకు ౩౦ వసంతో
త్సవానకు గ ౩౦ వృషభయం గ ౧౦౦ యిస్తూ వుండిరి యీప్ర
కారం బహాదూరువారి కమాలీసు పరియంతరం నడుస్తూవుండె
ను బహాదూరువారి తాబా అయిన మీదట నడుస్తూ వున్నదిరో
జుదినం ౧కి అపరం జీ౧౧౧ వెకటను తళిహాదీపారాధనకుయి
స్తూ వుండిరి ప్రతి పెండలగాతమం బచ్చులుగ గ ౧౦ యిస్తూ
వుండిరి వరుషాశనం తాలూకా మీద గ ౨౪౦ నడుస్తూ వుండె
9 ను వేములపాళె గ్రాండ్లు యిస్తూ వున్నది గ ౧౦౦ ప్రతిసంవత్సరం
యిస్తూ వుండిరి యిదిగాక సరకారు నుంచి యిస్తూ వుండినది నూ
తి పూజకేం గ ౧౫ం నవరాత్రిళ్లకు గ ౧౦ం ధనుర్మాసానకు గ౧౫ం
దఫాసాయరు మీద గ ౧౦ం వృషభయం గ ౨౦ం యిస్తూ వుండిరి
యీప్రకారం టిప్పుసుల్తాన్ అమలు ఆఖరు పరియంతరం
నడుస్తూ వుండెను యీవలకుంపిణీ సరకారు తాబా అయిన
మీదట వరుషాశనాలు మాన్యాలు వగైరా జప్తీ చేసి నెల౧
కి ౪౦ం వెకటను సం౹రం ౧కి ౪౮౦ం ~~సం౹రం ౧కి రహాతేటు~~
. . . వానకు రహాతి ౪౮౦ం వృషభయం రహాతీలు ౯౦ం
యీప్రకారం రక్తాక్షినామ సం౹రం మార్గశిర శు ౧ల పరి
10 యంతరం నడిచెను ఆదినం పాజరతు ముద్రోలు సాహేబులవా

రిలోతసద్వీరు చాలదు అనిఅర్చకులుమనివిచేసుకోగామనివిని
ఆమోదించినెలకి - - - - -

వృభయంనెలకి ౫౬౦ అంతయేకొను సంవత్సరానికి ౯౬౦
రథోత్సవానకు నడుస్తూవున్నది రహాత్తిలు ౫౬ ౫౪౬౦ వరహా
లుజాస్తిచేసినది ౧౨౬౦ వరహాలువృభయం ౯౦౬౦ వరహాలు
అంతాయేకోను ౧౪ ౯౬౦ రహాత్తిలు కలవ్యయిబ్బినారు కనుక
తళిహా దీపారాధన అఖండం శుక్రవారంసేవలు చిల్లరవుత్సవా
లునడుస్తూవున్నది పూర్వంనుంచి నడుస్తూవున్న మరియాద
11 లను

ఈశాన్యభాగమందు కాల్వకు పశ్చిమం పా
రేళ్ళటి మంటు పం చై(త్ర) శుగలు సంవత్సరాది వృత్సవం సాయంకాలం
పాలకీ వుత్సవం అయి గరువాసును పశ్చిమాన ఆంజనేయ.
వేంచేసి పంచకజ్ఞాయం న్నైవేద్యం అయి

శుక్రవారాలు ౪ కో విలబుట్లూ పాలకీవుత్స
వం. పౌర్ణమి సాయంకాలాన పాలకీవుత్సవంగాను మంటపంలోకి వేంచేసేది.
వైశాఖమాసములో శుక్రవారాలు. ౪ దేవళంబుట్లూరు పాలకి
వుత్సవం పౌర్ణమి వుత్సవంగాను మంటపంలోకి వేంచేసేది. జ్యేష్ఠం ఆషాఢం
యీదే ప్రకారం వుత్సవం అవుతున్నది. శ్రావణమాసంలో శుక్రవారాలు
పౌర్ణమి వుత్సవం యధాప్రకారములు నూతి పూజ పుట్లతిరునాల
వుత్సవం బ౯లు రాత్రి యేమిసు సవావాసం మీద వుత్సవం అయి
మహాద్వారం ముందర లక్ష్మీదేవి పుట్టింటివాండ్లు పద్మసాలెవాళ్ల
పుట్టి ౧ అత్తరుడనుంచి పశ్చిమం ఆంజనేయస్వామి దేవళం దగ్గర
వైష్ణవుల పుట్టి ౧ యీవల పుత్తూరం విధిన సరకారు పుట్టి.. ౧ యీ
వల తూర్పున గోపాలస్వామి దేవళం దగ్గర యీడిగవాండ్ల పు
ట్టి ౧ యీవల పశ్చిమం ఆంజనేయస్వామి కోవిల్లో వేంచేసి పణ్యా
రం ఆరగింపు మంగళహారతి అయి దేవస్థానము వేంచేసేది. భా
ద్రపదమాసంలో శుక్రవారాలు పౌర్ణమి వుత్సవాలు యధాప్ర
కారం ఆశ్వీజమాసంలో శుక్రవారాలు పౌర్ణమి వుత్సవాలు య
ధాప్రకారము. విజయదశమి వుత్సవం మూడు ఘడియలవేళ
పాలకి వుత్సవం అయి శమీవృక్షం దగ్గరకి వచ్చి శమీపూజ అయి

గ్రామంలో తిరువీధులు వేంచేసి కోవెల చేరేది. కార్తీకశు॥ పౌర్ణమి ఉత్సవం రాత్రికి పాలకి ఉత్సవం క్షీరాబ్ధిద్వాదశినాడు. తెప్పతిరునాల పాలకి ఉత్సవం. తూర్పు ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం దగ్గర మడుగులో తెప్పతిరునాల అయి కోవెలకు వేంచేసేది. శుక్రవారాలు పౌర్ణమి ఉత్సవం యథాప్రకారం అయ్యేది. మార్గశిర మాసంలో శుక్రవారాలు పౌర్ణమి ఉత్సవం యథాప్రకారం అవుతున్నది. పుష్యమాసంలో శుక్రవారాలు పౌర్ణమి ఉత్సవం యథాప్రకారం అయి సంక్రాంతి పారువేట పాలకి ఉత్సవం మూడు ఝాముల వేళ పారువేట మంటపానకు వేంచేసి పారువేట అయి గ్రామంలో తిరువీధులు వేంచేసి కోవెలకు వేంచేసేది. మాఘమాసంలో శుక్రవారాలు పౌర్ణమి ఉత్సవం యథాప్రకారం అవుతున్నది శుద్ధ ౧౦ లు స్వామి పెండ్లికొమారుడు అయి పాలకి ఉత్సవం గ్రామంలో అవుతున్నది. శు॥ ౧౩ పునర్వసు నక్షత్రమందు రాత్రి అంకురార్పణం అవుతున్నది. శుద్ధ ౧౪ పుష్యమి నక్షత్రమందు పూర్వాహ్ణకాలమందు కొలువుమంటపములో స్వామి వేంచేసి ధ్వజారోహణం అవుతున్నది. రాత్రికి పాలకి ఉత్సవం కోవెల చుట్టూ అవుతున్నది. శు॥ ౧౫ ఆశ్లేష నక్షత్రమందు ప్రాతఃకాలాన పాలకి ఉత్సవం రాత్రికి సింహవాహనం మీద ఉత్సవం బ॥ ౧ మఖా నక్షత్రం ప్రాతఃకాలాన చప్పరంలో ఉత్సవం రాత్రికి శేషవాహనం మీద ఉత్సవం బ॥ ౨ పుబ్బా నక్షత్రం ప్రాతఃకాలాన జకినిహారం

మీద వుత్సవం రాత్రికి హనుమంతవాహనం మీద వుత్సవం ౹౹ ౩
వుత్తరా నక్షత్రాన పెలత: కాలాన సూర్యప్రభ మీద వుత్సవం ఆది
వం పగలు సంవత్సరాదా అయి రాత్రికి గరుడోత్సవం అయి కల్యా
5 ణమంటపంలో వేంచేసి తిరుకళ్యాణం అయి కోవెలలో వేంచే
సేది ౹౹ ౪ హస్తా నక్షత్రాన పెలత: కాలాన చప్పరం మీద వుత్సవం
రాత్రికి ఏనుగవాహనం మీద వుత్సవం ౹౹ ౫ చిత్తా నక్షత్రం
పెలత: కాలాన రథోత్సవం గుళ్ళమంటలో తిరువీధులు వేంచేసి
కోవెలకు వేంచేసేది. రాత్రికి దేవాలయం చుట్టూ పాలకి వుత్స
వం ౹౹ ౬ స్వాతి నక్షత్రం పెలత: కాలాన శిబికోత్సవం అయి రాత్రి
కి అశ్వవాహనం మీద వుత్సవం అయేన్నటుప్పుడు గుళ్ళమంటలో కిల
మ్మవార్ల పాలకీలో వేంచేసి లక్ష్మీనారాయణ సంవాదం అయి
కోవెలకు వేంచేసేది ౹౹ ౭ విశాఖ నక్షత్రాన పెలత: కాలమందు
వసంతోత్సవం గుళ్ళమంటలో అయి అవభృత స్నానముకావేరికి
వేంచేసి అవభృత స్నానం అయి కోవెలకు వేంచేసేది. రాత్రికి హంస
7 వాహనం మీద వుత్సవం అయి కోవెలకు వేంచేసిన తరువాత ధ్వ
జావరోహణం చేసి పుష్పయాగం చేసేది ౹౹ ౧౦ ళ్ళు రాత్రికి పా
లకి వుత్సవం అయి కోవెలకు వేంచేసేది. ఫాల్గుణమాసం లోను
ఉత్తర వారాలు పౌర్ణమి వుత్సవం యథాప్రకారం అయ్యేది
శ్రీ ౨ ౬౧౹౹౬౹౹౦ నిత్యపడితరం నిశ్చ దొరజునకి ౬౧౬ = ౮
జాప్పునది నాలుగు వి. వరము..

౯౦౫౦ బియ్యములసేనికి

౯౦ ౫౦ మంచినూనెసేరు౫౦కి

౪౯—౧ చేదలుసేరు౧ కి

౪౯ - ..బెల్లరకే...

౯౧౯=౫౦

యీప్రకారం సంవత్సరం ౧కి దినాలు ౩౬౫కి మొత్తరరు

కం తెలాలు.

౪౨ ౯౧౫౦౫౦

౧౨౯౦ = పుత్రవాలకు

౬॥౧ మిత్రవాతంసేవకు

వారం ౧కి.

18 వారము ౧కి ?

౯౦౧౦ పులకాపుని మిత్రంనూనెసేరు౧౦కి

౯౯ చింతపండుకు గాను

౯౯ శీకాయకు

౪౯ పటానిలం చేదలుసేరు౧కి

౯౦౧౦ వత్తులు సేరు౫౦కి

౯౯ ఆముదం ౧౦కి

౯౦౧ ఆముదము సేరు౩కి

౯౯ కరూపిళ్ళకి

౬౯ చేస్త్రబూరియలకు

౬౧ యాత్రప్రకారం సం॥కి

వారాలు ౪౮ కి ౫ కరరు

౪౫౩ పౌర్ణమి వృత్సవాలకు

వృత్సవం ౧కి

౬౦౧౦ పులకాపు మాచినే సేరు ౧౦కి

౬౯ శీకాయ

౬౯౦౫౦ చింతపండుకు

౬౦౧౦ పప్పెంపెడలు సేంకి

౬౦౧ = వకేటలు సేం౫ కి

౬౯ = ౫౦ ఆకులు ౩౦౦ కి

౬౭౯. ఆమిదం మంటకి

౬౦౫౦ చేస్త్రబూరియలకు

౯౪౯౦ యాత్రప్రకారం సం॥రం ౧కి

19 ౧౯౩౫ = శ్రావణమాసం లారా పుట్లు ఆరుద్రా ౫ ౧౭లు

౫ . . . . . .

౬౦౫౦ పులకాపుమానే శేరు ౭౫కి

౬౦౯ శీకాయ

౬౦౯౦౫౦ చింతపండు

౯౧౫౦ ఆరుపణాల్ రాసకు

౬౦౧౦ బియ్యం శే౧కి
౬౦౧ బెల్లం శే౬కి
౬౧౬ నెయ్యి శే౬కి

౬౧౫౦

౬౯ గంధ పరిమళానకు
౬౦౫౦ వక్కలు శే౧కి
౬౯=౫౦ ఆకులకట్టలు ౩కి
౬౧౫౦ సరకారుపుట్టికి ఖర్చు .. మలతాడులకు
౬౧౫౦ పుట్లు మొకేరు గొల్లవాండ్లు
౬౪ ఆముదం మం౧కి
౬౩ రుమాలు ౧కి
౬౦౫౦ దేవస్థానంబోయలకు

౧౬౩౫ =

20 ౭౹౪ విజయదశమి వుత్సవానకు
౬౦౫౦ పువికాపు దీపారాధన వగైరా నూనె శే౭౫కి
౬౦౬ శీకాయకు గాను
౬౬౦౫౦ చింతపండుకు
౬౦౫౦౫౦ చక్కెర పొంగలికి

౧౦౧౦ బియ్యం సేరుకి

౧౦౧ = బెల్లం సేరుకి

౧౦౧ పాలకు

౧౦౧౦ యాలకలు

౧౦౫౦౫౦

౧౧-౫౦ కర్పూరానికి

౧౧ - గంధపరిమళానికి

౧౦౭౦ ... వక్కలు సేరుకి

౧౧=౫౦ ఆకులు 300కి

౧ ౩ ఆముదం ము౪ ౮కి

౧ ౧ సమూహపూజకు పురోహితునికి

౧ ౨౦ పారువేటు పొట్లకి

౧౦౫౦ చేస్త బారియులకు

౭౫౮౧౦

౦౧౪ కార్తీకమాసంలు ... పౌర్ణమి పుణ్యాహవాచనకు

౧౦౧౦ పులకాపు నూనె సేరుకి

౧౦౧౦౫౦ కొబ్బరికాయలకుగాను

౧౦౧౦౫౦ బొంతపండులకుగాను.

౧౦౨ పంచామృతంబెల్లం సేరుకి

౧౦౧౦ వక్కలు సేరుకి

606 ఆకులు ౧౦౦ కి
6౨10 ఆముదం ముంతకి
60 ౫0 బెస్త బోయలకు
660 ౫0 గంధం పరిమళానికి
6860.

0౫౧౧ ఆర్ద్రా ద్వాదశి వుత్సవం ఖర్చు
6010 పులకాపు నూనె సే ౧౦ కి
660 ౫0 శీకాయ
660 ౫0 చింతపండు.
6౧౫— మనోవాంఛలు
6010 బియ్యం సే ౨ కి
66— పెసరబేడలు సే ౧ కి
60౫0 బెల్లం సే ౫ కి
6౧ నెయ్యి సే ౨ కి
666 యాలకులు మిరియాలు
6౧౫ =

22. 601— పంచ భక్ష్యాలు
686 = కొబ్బెర సే ౧ కి
66 = బెల్లం సే ౨ కి.

66 — గసాలు

6012

601— వక్కలు శేం౪౦కి

666 ఆకులు ౧ వ.కి

6౨౪౦ ఆముదము మ.౪ ౩కి

60౪౦ బెస్తవాండ్లకు

6౪౧౧ —

0౪ ౧ ।। — మకరసంకరమణం వుత్సవం ఖర్చుపారివే
టకు గాను.

6010 పులకాపు నిమిత్తం నూనె శే ౧౦కి

660౪ శీకాయకు గాను

660౪౦ చింతపండుకు గాను

60౪౦ పంచ ఖర్జూరానకు

666 కొబ్బెర శే౧కి

666 బెల్లం శే౩కి

666 గసాలు

666 ఖర్జూరం మ..

60౪౦

6010 వక్కలు శేం౪౦కి

80.... ఆకులు ౧వ౦కి.

౬౨౧౦ పాతివేలుపొన్నుకు

23 ౬౩౧ ఆమిదెం మంయుంకి

౬౦౻౦ చేస్త్రబారియులకు

౦౧౧౭౧౧

౦౪౦౧ మాఘశుధం లిపెండ్లికొమారుడు. అవేన్ని

వ్రీత్రవం ఖర్చుకు గాను

౬౦౧౦ ఫ్రులకాఫ్రునూనె సే౧౦కి

౬౬౦౪ శీకాయకు గాను

౬౬౦౪౦ చింతపండుకుగాను.

౬౧౧ ÷ ఆకుపరాన్లానకు

౬౦౧౦ బియ్యం సే౧కి

౬౦౧౦ బెల్లం సే౪కి

౬౻౦ నెయ్యి సే౪కి

౬౬ ÷ యాలుకులు ఫి.. ఫి :: యాలు

౬౧ ÷

౬౦౬ ÷ గంధపరిమళానకు

౬౦౧౦ వతలలు సే౦౪౦కి

౬౬ ఆకులు ౨౫౦కి

౬౨౪౦ ఆమిదెం మ౪౩కి

౬౦౻౦ చేస్త్రబారియులకు

౦౩౪౧

24 [illegible] చైత్రశు ౧ సంవత్సరాది వుత్సవానకు

[illegible] పులకాపుది పారాధనవగైరా సామానుకేశ్వరింగకి

[illegible] శీకాయ

[illegible] చింతపండు

[illegible] తిరువారాధనకు

[illegible] బియ్యము శేరుకి

[illegible] బెల్లం శేరుకి

[illegible] నెయ్యి శేరుకి

[illegible]

[illegible] అర్చకులకు...

జత సం ౧రం ౧కి

[illegible] మేళగాండ్లకు . . . . .

[illegible]

[illegible] గంధపత్రిమెళాయికి

[illegible] పచ్చకర్పూరాయికి

[illegible] కొబ్బెరకు

[illegible] బెల్లంశేరుకి

[illegible] గసాలు

[illegible]

౬౧ పంచాంగశ్రవణనిమిత్తం పవ్రండోవాయిదాకి
౬౨౫౦ ఆమిదం మం౪ంకి
౬౧౧ వకీలు జీం౫-కి
౬౬౬– ఆసలు
౬౧౪౦ జోస్యబ్రాయలకు

౪౬౬౩౬=౫౦

౦౫౧౪ ౫౦
౪౬౬౩౬=౫౦

౩౫ ఈప్రకారం ఆదినుంచి అంత్యపర్యంతరం ఈ
దినం పరిట వ్రాసియిచ్చినకైఫియతు సహీ స్వహస్తం. . .
ఆచార్నపురుషులు భట్టరుచికటయాం బాన్నూలవారి సమ్మతి
తాన దీపాం బాట్నూలవాల్లు.
ఆగమజ్ఞులు ఉడివిమిళ్ల దీపాం బార్నూల పవ్వహాస్తం వాలు
త్రిప్పసేలు
సుద శనం సమ్మతిన అప్పసామివాలు
అప్పశాం బార్నూల సమ్మతిన పృథ్వీరు షోత్తమాబాల్నూల
వాల్లు.

కరణాలవాల్లు ......

అయ్యన్నవాల్లు ....

శేషాచలంవాల్లు .

౬౧ పులివెందల అనే గ్రామానకు పశ్చిమం సమీపం అంటే కొలు ఘడియ దూరానకు లేదు గనుక సమీపం అన . . పడ్డది. సదరహి గ్రామానకు స . . . న ఆంజనేయస్వామి దేవ . . . . ది అందులకై కైఫియ్యతు

౬౨ యీ దావున పులివెందల పశ్చిమ భాగమందు ఆంజనేయస్వామి దేవస్థానం కైఫియతు

తాలూకు పులివెందల సర్కారు సంపిణీకో స.౧౨

౧౨౧౧ ఫసలీ ప్రమోదూత నామ సంవత్సర కార్తీక బ ౧౨లు

పూర్వం ఘలంధికోట తిమ్మనాయణివారు రంగనాయకుల స్వామి గోపురం ప్రాకారాలు కట్టించి పులివెందల గ్రామానకు పశ్చిమ భాగమందు ఆంజనేయస్వామి కోవిల ప్రతిష్ట చేయించి ఆకాలమందు నిత్యోత్సవాది పారాధనము శేంకి గ ౨౬౦ తెరల నం.

సం॥రంనకి ౨౪ వరహాలుయిస్తూవుండిరి. యీప్రకారంబహు
దివసములునడిచెను. యిదిగాక ఖారాంమార్గం మీద . . . నిష్కర్ష
చేసివున్నది. సెనకి గం॥౧౦ తెకటను . . . . గ౹౬౦తె
కటనునడుస్తూవుండెను. బహుదినాలు . . . . . . డిచె. సు.
యీవలమయూజావారిప్రభుత్వంలో . . . . . నడుస్తూ
వున్నది. మోంబూబుచేసి హాలిమొకరరుచేసియిచ్చినది. రోజునకి
౬౦॥౦ ప్రకారం సెనకి గ౹౬౦ తెకటను సంవత్సరంనకిగ౹౦౬౦ప్రకా
౧౨ రంబహాదూరువారి అమలుపరియంతరం నడిచెను. యీవల
బహాదూరువారి ప్రభుత్వంలో పూర్వంనడస్తూవున్నది జప్తీచేసి
హాలిమొకరరుచేసియిచ్చినది. దినంనకి . . . . తెకటనుసెన
కి గం॥౬౦ బాప్తున సం॥రంనకి . . పందలమోడియిస్తూ
వుండిరి. సుంకంమీదరుసుంయుధాప్రకారంనడుస్తూవుండెను.
యిదిగాక కసుబాపులివెందల గ్రామస్తులుకార్తీకమా
సంసెపనుదినంనకి అపరంజి ౬౦॥౦ప్రకారంయిస్తూవుండిరి. యిది
గాకె ధర్మాసంతజీ హాదీవాంరాతనకు దినంనకి౬౦॥౦ప్రకారంపేలు
కోమట్లుయిస్తూవుండిరి. యీప్రకారం టిప్పుసుల్తాను అమ
లుపరియంతరంనడుస్తూవుండెను. యీవల టిప్పుసుల్తానుఅమ
౧౩ ల్లోనడిచినది. పూర్వంవున్నది. మూడాకుంపిణీ అములుఅయ్యేన్నీ
పరియంతరం నడుస్తూవుండెను. యీవలకుంపిణీఅమలు
అయినతరువాతహాజరుమంజ్రోలుసాహేబు లవారిలో అ

ర్జునులు మనవి చేసుకొనగా వారి మనవి చిత్తగించి వారు శల
వు యిచ్చినది. సె ౧కిరహాం ఆం యింగ్లీషు ప్రకారం సం॥రం ౧కిరహా
ఖిగ ౬౮ం యీరా ప్రకారం సం॥రం ౧కి నడుస్తూ వున్నది.

యిది వ్రాసిన్న కయిఫియ్యతు

సుదర్శనం సమ్మతిని అప్పుసామి వారలు

అర్జునులు

అప్పాజీ బాయన్నలు సమ్మతిన వ్రాలు పోత్తమాం
బాయన్నల వారలు.

Restored by U. Venkataramiah
5-8-45